

prima instanță: L. Grădinari
instanța de apel: I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu

dosarul nr. 2r-510/17

DECIZIE

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Ceban Alexandr,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială
„Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ceban Alexandr cu
privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2017, prin care a fost
respinsă cererea lui Ceban Alexandr cu privire la repunerea apelului în termen și
restituit apelul declarat de Ceban Alexandr, ca fiind depus tardiv,

c o n s t a ț ă:

La 13 decembrie 2016 BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Ceban Alexandr privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat, că la 13 noiembrie 2014 a fost încheiat
contractul de credit nr. S140246/702, conform căruia BC „Moldova-Agroindbank”
SA a acordat lui Ceban Alexandr un credit de 10 000 lei cu termen final de rambursare
la data de 12 decembrie 2015.

Susține că pârâtul nu-și onorează obligațiunile contractuale, și anume pct.2.5.1
al contractului.

Menționează că la data de 22 august 2016 datoria restantă a debitorului Ceban
Alexandr față de reclamant constituia suma de 6 898,37 lei. Iar, în adresa debitorului
au fost expediate cereri de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, dar acestea au
rămas fără răspuns.

Solicită încasarea de la pârât a sumei restante a datoriei rezultate din contractul
de credit nr.S140246/702 din 13 noiembrie 2014 de 6 898,37 lei și a cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia (sediul central) din 18 aprilie 2017 acțiunea
a fost admisă integral. S-a încasat de la Ceban Alexandr suma restantă a datoriei
contractuale de 6 898,37 lei și cheltuelile de judecată în sumă de 388 lei, în total suma
de 7 286,37 lei.

La data de 24 mai 2017 Ceban Alexandr a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 61).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2017 a fost respinsă cererea lui Ceban Alexandr cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul declarat de Ceban Alexandr împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia (sediul central) din 18 aprilie 2017, ca fiind depus tardiv (f. d. 76-77).

La data de 6 iulie 2017 prin intermediul Curții de Apel Bălți, Ceban Alexandr a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 29 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare (f. d. 78).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, fiind pasibilă de casare, deoarece ședințele de judecată în prima instanță și emiterea hotărârii a avut loc în absența sa.

Susține că a luat cunoștință cu hotărârea la data de 28 aprilie 2017, atunci când prin intermediul oficiului poștal a primit copia dispozitivului.

Reiterează că instanța de apel nu a luat în considerație faptul lipsei sale de la ședințele de judecată.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii din 29 iunie 2017 la 6 iulie 2017, în termen.

La data de 13 iulie 2017 intimatului BC „Moldova-Agroindbank” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Ceban Alexandr cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 19 septembrie 2017 BC „Moldova-Agroindbank” SA a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz se constată că prin încheierea din 29 iunie 2017, Curtea de Apel Bălți a dispus respingerea cererii lui Ceban Alexandr cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului, restituindu-i cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost

depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 76-77).

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Ceban Alexandr în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoria Drochia (sediul central), prin care a fost admisă acțiunea BC „Moldova-Agroindbank” SA înaintată împotriva lui Ceban Alexandr cu privire la încasarea datoriei, a fost pronunțat la 18 aprilie 2017 (f. d. 52).

La fel, înscrisurile dosarului atestă că prin scrisoarea din 20 aprilie 2017 cu nr. 3404 Judecătoria Drochia (sediul central) a expediat în adresa recurentului Ceban Alexandr copia dispozitivului hotărârii din 18 aprilie 2017 (f. d. 53).

Mai mult ca atât, prin plicul poștal anexat la materialele cauzei se confirmă că recurentul Ceban Alexandr a recepționat copia dispozitivului hotărârii la data de 28 aprilie 2017 (f. d. 63).

Cu toate acestea, Ceban Alexandr a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe numai la 26 mai 2017, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC și concomitent a solicitat repunerea în termen (f. d. 61).

Or, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) CPC este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

În această ordine de idei, instanța de recurs respinge afirmațiile recurentului cu referire la faptul că hotărârea primei instanțe a fost pronunțată în lipsa sa și că a fost citat la o adresă la care nu mai locuiește o perioadă îndelungată, din care motive a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului.

Aceasta deoarece, din materialele cauzei rezultă că prima instanță a întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea legală a lui Ceban Alexandr despre locul, data și ora examinării cauzei, or acesta în urma nereclamării citației expediate, a fost citat public la adresa indicată în contractul de credit, și anume, or. Drochia, str. Sorocii 33, fapt confirmat prin citația anexată la materialele cauzei nr. 3503 din 17 februarie 2017 (f. d. 42).

În atare circumstanțe, se conchide că Ceban Alexandr a cunoscut cu certitudine despre litigiul în cauză, și urma să țină cont de prevederile art. 56 alin. (3) CPC, fiind obligat să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să se informeze despre mersul examinării pricinii.

Instanța de recurs apreciază critic afirmația recurentului precum că prima instanță a emis hotărârea în lipsa sa, și l-a citat la o adresă la care nu mai locuiește o perioadă îndelungată, deoarece din materialele dosarului rezultă că citațiile expediate de Curtea de Apel Bălți la aceeași adresă indicată în cererea de chemare în judecată

inițială au fost recepționate de către recurent, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție CN-07 din 19 iunie 2017 (f. d. 70).

Mai mult ca atât, recurentul Ceban Alexandr atât în cererea de apel depusă, cât și în cererea de recurs a confirmat faptul recepționării dispozitivului hotărârii Judecătorei Drochia (sediul central) din 18 aprilie 2017 la data de 28 aprilie 2017.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de menționat și faptul că Ceban Alexandr având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), fapt, însă, ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Pe cale de consecință, este justificată și soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului, or susținerea recurentului Ceban Alexandr că termenul de contestare a hotărârii primei instanțe ar trebui să înceapă a curge din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, nu constituie motiv întemeiat și justificativ a omiterii termenului și este lipsit de o bază legală.

Iar, potrivit jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei (Hotărârea CEDO din 26 iunie 2012)), recurentul avea obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicat ca parte.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Pe când, Ceban Alexandr nu a făcut, prin probe întemeiate, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, în această ordine de idei sunt lipsite de sens și alte critice aduse în susținerea cererii de recurs, or cele constatate indică direct la abuzul lui Ceban Alexandr în drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Respectiv, prin înaintarea apelului la data de 26 mai 2017, recurentul și-a exercitat dreptul său cu încălcarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a apelului și justifică în speță, admiterea excepției tardivității apelului și în consecință, atrage restituirea acestuia ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre

desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar critiquele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ceban Alexandr.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 29 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Ceban Alexandr cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva